

Verantwoorde vergezichten

Intelligente internationalisering in een wereld op haar kop, 2020 - 2027

Zwolle, mei 2020, International Office, Dienst Strategie en Support

“We won’t return to normality, because normality was the problem!” (unknown, Hong Kong 2020)

In deze nota worden de uitgangspunten van het internationaliseringsbeleid van Windesheim voor de komende vijf jaar kort uiteengezet. De nota is tot stand gekomen door de International office in samenwerking met medewerkers van de vijf domeinen van de hogeschool.

Aan de huidige definitie van de Internationalisering van het hoger onderwijs is jarenlang gevild en ze is sinds 2015 als volgt geformuleerd: *“Internationalisering is een weloverwogen proces een internationale, interculturele of globale dimensie in het doel, de functies of de levering van het hoger onderwijs te integreren ten behoeve van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek voor alle studenten en medewerkers en om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving.”* (De Wit, 2015).

Internationalisering vindt daarmee haar weerslag in de drie kerndoelstellingen van het hoger onderwijs: verzorgen van onderwijs, verrichten van (praktijkgericht) onderzoek en een bijdrage leveren aan de samenleving. Binnen onze hogeschool zijn deze verankerd in gerichte aandacht aan een zestal factoren: Studenten, Docenten, Curriculum, Faciliteiten, Profilering en Onderzoek.

“We zorgen ervoor dat studenten tijdens hun studie en in hun loopbaan kwalitatief hoogwaardige (internationale en interculturele) kennis, vaardigheden en houding verwerven en die aan het werkveld en de samenleving kunnen teruggeven. Hiertoe nemen binnen Windesheim docenten en onderzoekers de verantwoordelijkheid voor het verruimen van hun internationale en interculturele kennis, vaardigheden en houding. Zij integreren internationale inhoud en interculturele competenties in de kwalitatief hoogwaardige (co)curricula van de opleidingen en de innovatieve resultaten van het praktijkgerichte onderzoek. De faciliterende afdelingen stellen studenten, docenten en onderzoekers hiertoe in staat en ondersteunen de internationalisering van processen on en off campus. Samen versterken we de interne en externe profilering van de instelling.”

Met het oog op de missie en de ambities uit de Strategische Koers (2017-2022) <https://liveadminwindesheim.sharepoint.com/sites/AllesoverStrategischeKoers> draagt internationalisering bij Windesheim bij aan de mogelijkheid voor onze studenten om een deel van hun persoonlijke, uitdagende en flexibele leerroute samen met onze buitenlandse partnerinstellingen en -organisaties te kunnen vormgeven, geeft internationalisering onze lectoraten toegang tot vakspecifieke projecten in internationale netwerken voor hun praktijkgerichte onderzoek, en zorgt internationalisering voor een betere aansluiting op de internationale en interculturele dynamiek in de onderwijsketen (VO/MBO – HBO).

Windesheim heeft de afgelopen jaren op het vlak van Internationalisering veel nieuwe internationale samenwerkingen opgezet, bestaande samenwerkingen verdiept en binnen de vijf domeinen van de hogeschool nieuwe initiatieven ontplooid. Uitgangspunt is en blijft daarbij dat internationalisering altijd bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling van de student en doelmatig wordt uitgevoerd.

Windesheim speelt internationaal steeds vaker een zichtbare rol met inhoudelijke bijdragen in toonaangevende netwerken. De blik wordt in recente jaren in toenemende mate gericht op kwaliteit (outcome en impact) ten opzichte van kwantiteit (aantallen studenten met een internationale ervaring). Precies vanwege die ontwikkeling heeft Windesheim haar achterstand in termen van kwantiteit inmiddels ingeruild voor een pioniersrol op het gebied van kwaliteit van internationalisering die gekenmerkt wordt door een integrale benadering.

Twee voorbeelden:

1. Het programma WISE (Windesheim Intercultural Skills Explorer) geeft aandacht aan interculturele vaardigheden in de voorbereiding en uitvoering van semestermobiliteit. Onze Nederlandse en internationale partners zien dit programma als een best practice.
2. De lopende ontwikkeling van het integreren van internationale en interculturele competenties in de leeruitkomsten van alle opleidingen. Door de integrale benadering van deze competenties worden de leeruitkomsten rijker en sluiten zij naadloos aan bij onderwerpen als actief burgerschap in het Life Long Learning Proces.

Windesheim maakt onderdeel uit van een geglobaliseerde samenleving. We spelen voortdurend in op maatschappelijke, lokale, regionale, internationale en onderwijs gerelateerde ontwikkelingen, en passen ons aan veranderende omstandigheden aan. Continuïteit in kennisuitwisseling en samenwerking met internationale stakeholders is daarbij van cruciaal belang. Als gevolg van de Coronacrisis beginnen we met internationalisering aan een nieuwe fase waarin we keuzes moeten maken die niet alleen onszelf passen, maar die ook passen binnen de duurzame samenwerking met partnerinstellingen en -organisaties. De zinsnede 'think global, act local' resp. 'think local, act global' is wat dat betreft betekenisvoller dan ooit. Dit betekent dat

- we blijven aansluiten aan bij de actuele internationale agenda's van de gemeente Zwolle en de regio.
- we de aandacht voor en kwaliteit van onze internationalisation @home en online internationaal onderwijs verder versterken
- we adaptief blijven ten opzichte van wereldwijde ontwikkelingen en hierover in voortdurende dialoog zijn met onze stakeholders
- we bij de keuzes in ons reisbeleid voortdurend zorgvuldig afstemmen met onze Nederlandse en internationale partners.

Het nieuwe Erasmus programma (2021-2027) zal daarbij een aanzienlijke rol (blijven) spelen. De nadruk in dit programma ligt voor de periode 2021-2027 op een aantal Europese en nationale prioriteiten zoals inclusie, sustainability, employability, en innovatie & digitalisering (een belangrijk onderwerp binnen het Erasmus programma zelf is Blended Mobility).

Dit zijn thema's die ook binnen Windesheim hoog op de agenda staan en die door toevoeging van een internationale en/of interculturele dimensie een substantiële meerwaarde krijgen.

Windesheim kiest er daarom voor om op instellings- domein en opleidingsniveau *intelligente internationalisering* toe te passen. We zijn gericht op de integratie van internationale en interculturele competenties in ons onderwijs omdat internationalisering zo het meeste impact heeft.

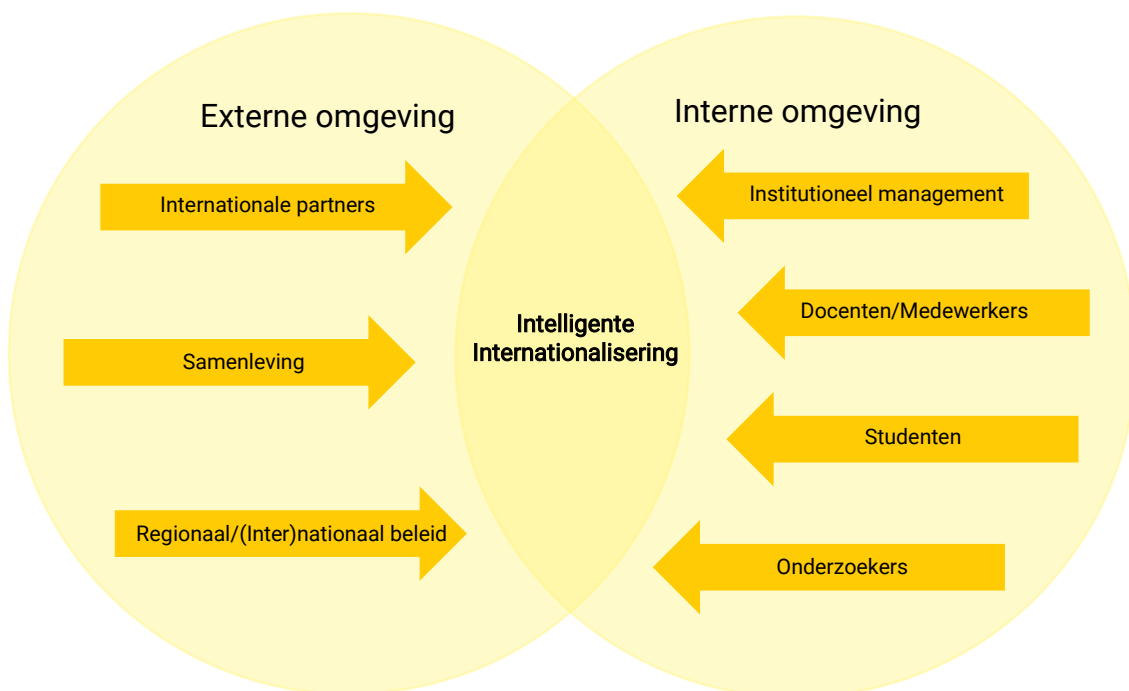
Ons internationaliseringsbeleid is in lijn met de missie en Strategische Koers van Windesheim en sluit aan op landelijke en Europese prioriteiten.

Onze internationalie activiteiten

- dragen bij aan actief wereldburgerschap (studenten/medewerkers zijn zich bewust van hun rol en de consequenties die hun handelen met zich mee brengen)
- zijn duurzaam (economisch/ecologisch)
- zijn inclusief (voor iedereen toegankelijk/mogelijk)
- dragen bij aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt (waarvoor specifieke vaardigheden, kennis en gedrag worden ontwikkeld)
- zijn doelmatig in het kader van onderzoek en onderwijs

Vorm en inhoud van activiteiten liggen altijd in handen van de opleiding of het domein en passen binnen de eveneens internationaal en intercultureel geformuleerde leeruitkomsten. De weloverwogen processen die worden ingezet raken verschillende aspecten van de hogeschool (studenten, docenten, diensten, curricula, lectoraten, etc.) en hebben dus niet enkel consequenties voor één enkele interne of externe stakeholder in de keten. Uitwerking van doelstellingen, betrokken stakeholders en budgetten hiervoor worden op basis van multidisciplinariteit centraal of decentraal belegd.

Met de keuze voor deze *Intelligente Internationalisering* sluit Windesheim aan bij een vorm van internationalisering die in recente literatuur ook zo wordt genoemd. Deze kan het beste worden weergegeven middels volgende afbeelding:

Noot

De politieke, economische en sociale verbondenheid en vervlechting maken ontwikkelingen, waar ook ter wereld, voelbaar op regionale, nationale en internationale schaal. De Coronacrisis legt nadrukkelijk bloot welke beperkingen de tot nu toe bestaande wijze van internationalisering en die van andere instellingen wereldwijd met zich meebrengt. Als onderwijsinstelling vormen wij een wezenlijke verbindende factor in dit verhaal en spelen wij een emancipatoire rol voor onze stakeholders bij veranderingen die een regionale, nationale of internationale impact op de samenleving hebben. Als onderwijsinstelling kijken wij met onze stakeholders vooruit naar een inclusieve en duurzame toekomst.

Betrokkenen

De realisatie van het beleid gebeurt vanuit de vijf domeinen, hierbij ondersteund door de International Office en de Coördinatoren Internationalisering. De International Office heeft hierbij een richtinggevende en adviserende rol, met name waar het gaat om het internationale netwerk van Windesheim.

Monitoring

Monitoring van de activiteiten gebeurt vanuit de International Office en wordt in samenwerking met de domeinen en diensten aan de hand van een PDCA cyclus vormgegeven. Voor een aantal externe subsidies bestaan daarnaast aparte monitoring- en rapportagetools die door de International Office worden ontwikkeld en toegepast.

Budgetten

De uitvoering van ons beleid drukt vooral op de personeelskosten (International office, coördinatoren in de domeinen). Daarnaast is er een budget beschikbaar voor de realisatie van Windesheimbrede activiteiten. Een deel van de kosten wordt gefinancierd vanuit de Erasmus+ middelen die de International Office van het Nationaal Agentschap Erasmus+ ontvangt, daarnaast wordt vanuit de instelling bijgedragen. Internationale en/of interculturele activiteiten die domeinspecifiek belegd zijn, worden vanuit het desbetreffende domein gefinancierd. De uitbouw van de integrale internationalisering wordt gefinancierd uit de reguliere onderwijsmiddelen.

Inzet op zes factoren

Zes factoren spelen een essentiële rol bij de borging van onze Intelligente Internationalisering: Student, Docent, (Co)Curriculum, Onderzoek, Faciliteiten en Profilering. Ze zijn onderdeel van de 'Comprehensive Internationalisation' benadering, waarin gesteld wordt dat succesvolle internationalisering alleen dan functioneert, als er integraal aandacht wordt besteed aan deze factoren. De factoren hebben per opleiding of domein soms een andere operationalisatie, maar zijn voor de borging van onze internationalisering onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hier zetten wij als volgt op in:

Student

"Studenten ontwikkelen aantoonbare internationale en interculturele competenties (kennis, vaardigheden en houding) binnen de aangeboden (co)curricula. Dit doen zij samen met docenten, medestudenten en het werkveld, en met zoveel mogelijk nationaliteiten en culturen door een (verplicht) verblijf in het buitenland en/of Internationalisation@home." Dit betekent in de praktijk:

- Sturing bij internationale/interculturele activiteiten op mogelijkheid tot deelname van alle studenten (Internationalisation-4-all).
- Structuralisering van WISE als integrale module voor alle uitgaande (en inkomende) studenten.
- Toename van de studenttevredenheid op het item internationalisering (NSE scores).

Docent

"Docenten nemen zelf verantwoordelijkheid voor hun internationale en interculturele professionalisering en kunnen bewust handelen vanuit internationale en interculturele kennis, vaardigheden en houding. Zij zetten hun internationale en interculturele competenties actief in om vanuit hun (co)curriculum studenten uit te dagen en te inspireren." Dit betekent in de praktijk:

- Stimulering van (inkomende en uitgaande) mobiliteit en internationalisation@home van medewerkers tbv professionalisering en curriculumverrijking.
- Ruimte voor docenten om hun ervaring uit mobiliteit actief in te zetten in het eigen onderwijs (gastdocenten, literatuur, projecten).

- Aandacht voor scholingsmogelijkheden (bijvoorbeeld in teaching international classrooms, virtual internationalisation en interculturele competenties) binnen de Corporate Academy conform het HR beleid 2020-2025.

(Co)Curriculum

“Het (co)curriculum biedt studenten doorgaand in alle studiejaren een breed palet aan mogelijkheden (d.m.v. mobiliteit, Internationalisation@home en Internationalisation4all), zowel via individuele modules als via leerlijnen, om internationale en interculturele kennis, vaardigheden en houding te ontwikkelen.” Dit betekent in de praktijk:

- Integratie van het ICOM-kader in leeruitkomsten per opleiding. Dit geeft zicht op de ontwikkeling van internationale en interculturele competenties binnen het curriculum.
- Naast fysieke mobiliteit (short/long) worden er ook mogelijkheden voor online mobiliteit aangeboden.
- Engelstalige modules worden fysiek en online aangeboden aan inkomende studenten en Windesheimstudenten.

Faciliteiten

“De faciliterende afdelingen binnen Windesheim stellen de studenten en docenten in staat zich internationaal te ontwikkelen en ondersteunen hen bij de internationalisering van processen. Zij spelen een belangrijke rol bij de interne en externe profilering van de instelling. Afhankelijk van de specifieke expertise zijn zij zich bewust van, begrijpen zij en kunnen zij handelen op basis van internationale en interculturele verschillen binnen de kaders van hun eigen procedures en processen.” Dit betekent in de praktijk:

- De mobiliteit en interculturele competentie ontwikkeling van medewerkers maakt deel uit van de uitwerking van het HR beleid 2020-2025.
- De huisvestingsvraag voor inkomende studenten heeft specifieke aandacht.

Profilering

“Windesheim staat niet alleen nationaal, maar ook internationaal bij alle stakeholders bekend als een kwalitatief hoogwaardige partner hetgeen leidt tot een structurele influx aan studenten, goede werkgelegenheid onder alumni, en deelname aan innovatieve projecten van partners met een duidelijke toegevoegde waarde.” Dit betekent in de praktijk:

- Het partnernetwerk van Windesheim wordt inhoudelijk in kaart gebracht (fields of expertise) zodat in de samenwerking met partners zoveel mogelijk aangesloten kan worden op deze fields of expertise.
- De communicatie richting partnerinstellingen is gericht op uitbreiding en verdieping samenwerking.

Onderzoek

“De lectoraten nemen eigen verantwoordelijkheid in de internationale positionering in samenwerking met internationale partners (indien mogelijk in Europese projecten) ten behoeve van het vergroten van de outcomes en impact van hun onderzoeksresultaten die een weerslag vinden in het onderwijs van Windesheim.” Dit betekent in de praktijk:

- De Windesheim breed geformuleerde inhoudelijke onderzoeksthema's voor praktijkgericht onderzoek krijgen een internationale dimensie door middel van ons netwerk van partnerinstellingen en deelname aan projecten (oa Erasmus).
- Het internationale netwerk van lectoraten komt ten goede aan domeinen en opleidingen door actieve verbindingen tussen onderzoek en onderwijs.